

ИЗВЕШТАЈ
О ПОДОБНОСТИ МАСТЕР РАДА ЗА ОДБРАНУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

Састав Комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање и назив установе у којој је запослен:

1. МА Тања Бркљач, наставник страног језика, област Филолошке науке, ужа област Енглески језик, Висока школа струковних студија за образовање васпитача у Кикинди – ментор
2. др Србислава Павлов, професор струковних студија, Педагошке науке, Висока школа струковних студија за образовање васпитача у Кикинди – коментор
3. др Љиљана Крнета, професор струковних студија, Област рачунарских наука, Висока школа струковних студија за образовање васпитача у Кикинди – члан

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

1. Име, име једног родитеља, презиме:
Адриана Карић
2. Датум и место рођења, општина, држава:
6.10.1992. Зрењанин, Р. Србија
3. Студијски програм основних студија које је кандидат завршио:
Струковни васпитач деце предшколског узраста
4. Датум завршетка основних студија:
09.05.2023.

Напомена: -

III НАСЛОВ МАСТЕР РАДА:

Утицај раног учења енглеског језика на когнитивни развој деце предшколског узраста

IV ПРЕГЛЕД МАСТЕР РАДА: Навести кратак садржај са назнаком броја страна, поглавља, слика, шема, графикана и сл.

Рад се састоји из две целине, прву чини Увод и Теоријски приступ проблему, а друга је методолошки део у оквиру ког су приказани проблем, предмет, циљ, задаци, хипотезе, варијабле, популација, узорак и методе, технике и инструмент истраживања. Након ове целине следи поглавље насловљено са Резултати истраживања и интерпретација резултата, а потом Закључна разматрања и Прилог – упитник коришћен у истраживању.

Први део рада, теоријски део, бави се темом учења деце предшколског узраста, са посебним освртом на теорије учења (бихевиористичке, когнитивистичке, конструктивистичке и хуманистичке), те учење кроз игру, као најприроднији начин да дете усвоји знања и вештине. Потом кандидаткиња даје преглед досадашњих теоријских сазнања о когнитивном развоју деце предшколског узраста, издвајајући као потпоглавља Когнитивне прекретнице код деце предшколског узраста и Важност когнитивног развоја за целокупни развој деце предшколског узраста. Даље, у теоријском делу описани су поводи и околности који су допринели увођењу

раног учења енглеског језика у програм предшколског васпитања и образовања, и наведени су и анализирани предуслови за успешну реализацију ових активности (компетенције васпитача, могућности средине, способности деце, сама концепција програма предшколског васпитања и образовања). Наводе се различити модели учења енглеског језика на предшколском узрасту и истиче његов значај. Следеће поглавље насловљено је Утицај раног учења енглеског језика на когнитивни развој деце предшколског узраста, што је и тема мастер рада, и у овом поглављу кандидаткиња се засебно бави утицајем раног учења енглеског језика на когнитивно-сазнајни, лексички, социо-културолошки развој и академско постигнуће деце предшколског узраста, што су и аспекти обухваћени истраживањем.

Други део рада, насловљен Методолошки приступ проблему, обухвата опис проблема и предмета истраживања, наводи циљ и задатке истраживања, хипотезе и варијабле, те описује популацију и узорак истраживања и методе, технике и инструменте истраживања, наводи како је истраживање било организовано и како је текло и како су подаци обрађени. Постављени проблем истраживања се огледа у следећем питању: *Какви су ставови васпитача о утицају раног учења енглеског језика на когнитивни развој деце предшколског узраста?* На основу постављеног проблема, предмет истраживања чине ставови васпитача о утицају раног учења енглеског језика на когнитивни развој деце предшколског узраста, а циљ истраживања се односи на испитивање ставова васпитача о утицају раног учења енглеског језика на когнитивни развој деце предшколског узраста.

У складу са дефинисаним проблемом, предметом и циљем истраживања, дефинисано је 8 задатака истраживања и одређене су једна општа и седам помоћних хипотеза истраживања.

За потребе истраживања је одабрана дескриптивна статистичка метода, анкетирање као техника за прикупљање података, а упитник као инструмент истраживања. За потребе истраживања конструисан је *Упитник за испитивање ставова васпитача о утицају раног учења енглеског језика на когнитивни развој деце предшколског узраста*, који се састоји из три дела.

Истраживање је реализовано током фебруара 2025. године, и обухватило је 102 испитаника, односно 102 васпитача запослена у предшколским установама на територији Р. Србије.

Статистичка обрада података извршена је путем Microsoft Excel-а. Од статистичких поступака коришћени су фреквенције и проценти, минимум и максимум, аритметичка средина и стандардна девијација. Резултати истраживања су приказани табеларно.

Понуђен је и табеларни приказ одговора на тврдње да рано учење енглеског језика позитивно утиче на когнитивно-сазнајни, лексички, социо-културолошки развој и академско постигнуће деце предшколског узраста, са приказаним минимумом, максимумом, аритметичком средином и стандардном девијацијом за добијене одговоре.

Резултати истраживања представљени су са укупно 16 табела.

Литература обухвата попис од 61 референце. Прилог садржи један део – Упитник за испитивање ставова васпитача о утицају раног учења енглеског језика на когнитивни развој деце предшколског узраста.

Рад је обима 68 страна.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА МАСТЕР РАДА:

Прва целина мастер рада је предвиђена за теоријска полазишта истраживања. Ту је акценат на раном учењу страног језика, растућој потреби за знањем енглеског језика у савременом свету, те његовим позитивним утицајима који се посматра из различитих перспектива. Ауторка нуди кратак преглед четири теорије учења деце предшколског узраста, а нуди и кратак осврт на учење кроз игру као главни начин учења на предшколском нивоу и наводи предности оваквог

начина спонтаног учења. У поглављу Когнитивни развој деце предшколског узраста говори се о развоју когнитивних функција, теоретским поставкама Жана Пијажеа и развојним карактеристикама деце предшколског узраста, тј. когнитивним прекретницама, анализираним у различитим категоријама (језик, памћење, решавање проблема итд.). Значај когнитивног развоја истакнут је посебно у овом делу рада, где ауторка, између осталог, наводи да когнитивни развој деце предшколског узраста условљава сваки други аспект раста и развоја, од искуственог, преко социјалног до емоционалног, те да је због тога важно да се дете константно когнитивно „изазива“ кроз различите активности које га подстичу да истражује, размишља, препознаје, анализира и закључује, јер се константним когнитивним напорима и изазовима обезбеђују неометане когнитивне функције и радње.

У наставку, у оквиру поглавља Рано учење енглеског језика на предшколском узрасту, говори се у растућој потреби за увођењем ванвртићких активности учења енглеског језика и изазовима који прате овај процес, првенствено у смислу кадровских решења, будући да је, како ауторка наводи, стручност наставника кључна у стварању окружења које негује радозналост, подстиче комуникацију и гради снажне темеље за развој језичких вештина. Наводе се различити модели и методе подучавања и аспекти развоја деце предшколског узраста чијем развоју рано учење енглеског језика доприноси.

У поглављу Утицај раног учења енглеског језика на когнитивни развој деце предшколског узраста засебно се анализира утицај раног учења енглеског језика на когнитивно-сазнајни, лексички, социо-културни развој детета и на академско постигнуће, и наводе изводи из стручне литературе којима се ови позитивни утицаји потврђују и доказују.

Истраживање је спроведено у складу са постављеним циљем и задацима, методологија се показала функционалном. Предмет и циљ истраживања су јасно дефинисани и коришћена је релевантна и савремена литература. Теоријски део рада обухвата опис свих појмова на које се сама тема односи, а у методолошком делу рада испраћен је поступак дефинисања задатака, хипотеза, обраде и анализе података. Кандидаткиња је својим истраживањем дошла до сазнања о ставовима васпитача о утицају раног учења енглеског језика на когнитивни развој деце предшколског узраста и успела да одговори на задате циљеве истраживања.

Поред сазнања о непроменљивим варијаблама истраживања (пол испитаника, пребивалиште (село/град), ниво стеченог образовања испитаника, ниво знања енглеског језика испитаника, постојање опције учења енглеског језика која се деци нуди као ванвртићка активност у предшколској установи у којој је испитаник запослен, да ли је у предшколској установи у којој је испитаник запослен за реализацију активности на енглеском језику ангажован стручни сарадник-наставник енглеског језика), ауторка је, кад је реч о променљивим варијаблама истраживања, тј. хипотезама, утврдила и ставове васпитача о утицају раног учења енглеског језика на когнитивни развој деце предшколског узраста.

У првом делу поглавља Резултати истраживања и интерпретација резултата понуђен је преглед фреквенција и процената одговора добијених на питања у упитнику која се односе на процену знања енглеског језика од стране испитаника, затим њихово задовољство сопственим знањем енглеског језика и питања да ли се у предшколској установи у којој раде за децу организују ванвртићке активности учења енглеског језика и да ли ванвртићке активности раног учења енглеског језика у њиховим предшколским установама реализује васпитач или стручни сарадник – наставник енглеског језика. У делу који следи понуђен је преглед резултата добијених након испитивања ставова васпитача о утицају раног учења енглеског језика на когнитивни развој деце предшколског узраста. Испитаницима је у упитнику понуђено 12 тврдњи на Ликертовој скали од 1 до 5, и то: *Рано учење енглеског језика позитивно утиче на развој функционалности мозга деце предшколског узраста; Рано учење*

енглеског језика позитивно утиче на развој дивергентног и конвергентног мишљења деце предшколског узраста; Рано учење енглеског језика позитивно утиче на побољшање пажње и радозналости деце предшколског узраста; Рано учење енглеског језика позитивно утиче на побољшање вештина решавања проблема деце предшколског узраста; Рано учење енглеског језика позитивно утиче на развој говорних и комуникацијских способности деце предшколског узраста; Рано учење енглеског језика позитивно утиче на богаћење речника деце предшколског узраста; Рано учење енглеског језика позитивно утиче на развој писмености деце предшколског узраста; Рано учење енглеског језика позитивно утиче на развој културолошке свести деце предшколског узраста; Рано учење енглеског језика позитивно утиче на развој креативности деце предшколског узраста; Рано учење енглеског језика позитивно утиче на развој социјализације деце предшколског узраста; Рано учење енглеског језика позитивно утиче на мотивацију за учење и процес учења деце предшколског узраста; Рано учење енглеског језика позитивно утиче на будући академски успех деце предшколског узраста.

Ауторка је утврдила да испитаници највише рангирају тврдњу *Рано учење енглеског језика позитивно утиче на богаћење речника деце предшколског узраста* ($M=4,23$); затим *Рано учење енглеског језика позитивно утиче на развој функционалности мозга деце предшколског узраста* ($M=4,20$), затим *Рано учење енглеског језика позитивно утиче на развој културолошке свести деце предшколског узраста* ($M=4,13$) и *Рано учење енглеског језика позитивно утиче на развој социјализације деце предшколског узраста* ($M=4,13$); а затим *Рано учење енглеског језика позитивно утиче на мотивацију за учење и процес учења деце предшколског узраста* ($M=4,08$). Укупна просечна вредност свих тврдњи износи $M=4,06$, што указује на умерено високу процену испитаника када је реч о утицају раног учења на когнитивни развој предшколског детета.

На основу свега наведеног у делу Резултати истраживања и интерпретација резултата, ауторка закључује да су ставови васпитача о утицају раног учења енглеског језика на когнитивни развој деце предшколског узраста очекивано умерено високи, због вишедеценијских теоријских и практичних сазнања која указују и потврђују позитиван утицај раног учења енглеског језика на когнитивни развој деце предшколског узраста.

У завршном поглављу мастер рада, Закључна разматрања, ауторка наводи да се на основу успешно испуњених и реализованих задатака истраживања и на основу прихваћених посебних хипотеза истраживања, општа хипотеза истраживања „Васпитачи сматрају да рано учење енглеског језика позитивно утиче на когнитивни развој деце предшколског узраста“ сматра потврђеном и прихваћеном, чиме се целокупно истраживање сматра успешним. Ауторка такође наглашава да су добијени резултати истраживања приказали ставове васпитача о утицају раног учења енглеског језика на когнитивни развој деце предшколског узраста и да се након завршетка истраживања закључује да је основни циљ истраживања остварен, а општи закључак је да васпитачи позитивно вреднују рано учење енглеског језика због утицаја на когнитивни развој деце предшколског узраста.

VI ЗАКЉУЧЦИ: *Оцена квалитета садржаја рада (оцена истраживања и резултата, квалитета понуђеног решења, закључака и др) и оцена писаног рада (квалитет написаног текста, вредност прилога и сл.).*

Као циљ и повод настанка овог мастер рада наведена је жеља да се испитају ставови васпитача о утицају раног учења енглеског језика на когнитивни развој деце предшколског узраста. Применом анкетног упитника остварен је циљ рада, а добијени резултати су интерпретирани и представљени табеларно и описно.

Кандидаткиња се при изради рада водила нацртом пријаве теме. Рад садржи све захтеване елементе у теоријском и методолошком погледу. Истраживање је спроведено у складу са постављеним циљем и задацима, методологија се показала функционалном. Предмет и циљ истраживања су јасно дефинисани и коришћена је релевантна и савремена литература.

Закључак је да је спроведено истраживање у потпуности испунило свој циљ, и свакако може послужити као добар основ за даља истраживања. Резултати истраживања могу имати практичне импликације у смислу увида у ставове васпитача о утицају раног учења енглеског језика на когнитивни развој деце предшколског узраста, те преовлађујућег става испитаника да излагање деце предшколског узраста ванвртићким активностима на енглеском језику има вишеструко позитиван утицај на когнитивни развоје детета.

VII КОНАЧНА ОЦЕНА МАСТЕР РАДА:

Рад садржи све захтеване елементе у теоријском и методолошком погледу и написан је у складу са Нацртом мастер рада и Правилником о мастер раду ВШССОВ у Кикинди.

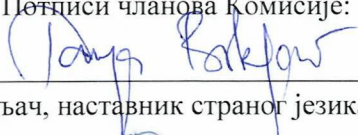
VIII ПРЕДЛОГ: На основу укупне оцене мастер рада, комисија предлаже:

Да се мастер рад прихвати а кандидату одобри одбрана;

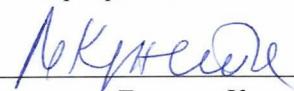
Да се мастер рад враћа кандидату на дораду (допуна или измена);

Да се мастер рад одбија

Потписи чланова Комисије:

1.
МА Тања Бркљач, наставник страног језика

2.
др Србислава Павлов, проф.

3.
др Љиљана Крнета, проф.